

Pers en Voorlichting

Hof van Justitie van de Europese Unie

PERSCOMMUNIQUÉ nr. 77/17

Luxemburg, 13 juli 2017

Arrest in zaak C-388/16

Commissie/Spanje

Spanje wordt veroordeeld tot betaling van een forfaitaire geldsom van drie miljoen euro wegens vertraging in de vrijmaking van de sector van havendiensten voor het laden en lossen van goederen

Het Hof had in een arrest van 2014 reeds een eerste maal vastgesteld dat Spanje zijn verplichtingen op dit gebied niet was nagekomen

Bij arrest van 11 december 2014¹ heeft het Hof van Justitie vastgesteld dat Spanje zijn Unierechtelijke verplichtingen niet was nagekomen en meer bepaald het beginsel van vrijheid van vestiging had geschonden. Op grond van de destijds geldende Spaanse wetgeving waren ondernemingen van andere lidstaten die in Spaanse havens van algemeen belang laad- en losdiensten wilden verrichten, immers verplicht tot registratie bij een naamloze vennootschap die verantwoordelijk is voor het in dienst nemen van havenarbeiders en, in voorkomend geval, tot deelname in het kapitaal van deze vennootschap en bovendien tot het bij voorrang in dienst nemen van door die vennootschap ter beschikking gestelde arbeiders, van wie een bepaald minimumaantal in vast dienstverband.

Aangezien de Commissie van oordeel was dat Spanje na afloop van een termijn die op 20 september 2015 eindigde, nog steeds niet de maatregelen had genomen die noodzakelijk waren om te voldoen aan het arrest van 2014, heeft zij in 2016 bij het Hof een tweede beroep wegens niet-nakoming tegen deze lidstaat ingesteld, met het verzoek financiële sancties op te leggen².

Op 12 mei 2017 heeft Spanje met ingang van 14 mei 2017 een nieuwe regeling vastgesteld tot wijziging van de regeling voor arbeiders inzake het verrichten van laad- en losdiensten voor goederen in havens. De Commissie was van mening dat Spanje aldus voortaan alle voor uitvoering van het arrest van 2014 noodzakelijke maatregelen had genomen. Bijgevolg heeft zij haar beroep gehandhaafd wat de betaling van een forfaitaire geldsom en de hoogte ervan betreft, maar zij heeft ten dele afstand van haar beroep gedaan wat de dwangsom betreft.

In zijn arrest van heden stelt het Hof vast dat **Spanje na afloop van de door de Commissie gestelde termijn nog niet alle voor uitvoering van het arrest van 2014 noodzakelijke maatregelen had genomen.**

Het Hof is van oordeel dat Spanje weliswaar blijk van goede trouw heeft gegeven, met name door tijdens de precontentieuze procedure nauw samen te werken met de Commissie, maar

¹ Arrest van het Hof van 11 december 2014, Commissie/Spanje ([C-576/13](#)).

² Aanvankelijk vorderde de Commissie 1) een **dwangsom** van 134 107,20 EUR per dag vertraging, vanaf de uitspraak van het arrest in de onderhavige zaak tot en met de dag van uitvoering van het arrest van 2014 en 2) een **forfaitaire geldsom** gelijk aan het product van de factor 27 552 EUR vermenigvuldigd met het aantal dagen vertraging vanaf de datum van uitspraak van het arrest van 2014 tot de datum van uitspraak van het arrest in de onderhavige zaak of de datum van vaststelling van de voor uitvoering van het arrest van 2014 noodzakelijke maatregelen (zo dergelijke maatregelen eerder zouden worden vastgesteld).

dat **de inbreuk** die deze lidstaat wordt verweten, **aanzienlijke tijd is blijven bestaan**, daar 29 maanden zijn verstreken tussen de datum van uitspraak van het arrest van 2014 en de datum van inwerkingtreding van de nieuwe regeling die de nationale wetgeving in overeenstemming heeft gebracht met het dictum van dat arrest. Voorts **moet de inbreuk als ernstig worden beschouwd** aangezien afbreuk wordt gedaan aan de vrijheid van vestiging, volgens het Hof een van de grondbeginselen van de interne markt.

Gelet op deze omstandigheden acht het Hof het opportuun Spanje te veroordelen tot betaling, op de begroting van de Unie, van een **forfaitaire geldsom van 3 miljoen EUR**.

NOTA BENE: Een beroep wegens niet-nakoming gericht tegen een lidstaat die zijn uit het recht van de Unie voortvloeiende verplichtingen niet is nagekomen, kan worden ingesteld door de Commissie of door een andere lidstaat. Indien het Hof van Justitie de niet-nakoming vaststelt, dient de betrokken lidstaat zo snel mogelijk aan dit arrest te voldoen. Wanneer de Commissie van oordeel is dat de lidstaat niet aan het arrest heeft voldaan, kan zij een nieuw beroep instellen en daarin financiële sancties vorderen. Worden de Commissie echter geen maatregelen tot omzetting van een richtlijn meegedeeld, dan kan het Hof van Justitie, op voorstel van de Commissie, bij het eerste arrest sancties opleggen.

Voor de media bestemd niet-officieel stuk, dat het Hof van Justitie niet bindt.

De [volledige tekst](#) van het arrest is op de dag van de uitspraak te vinden op de website CURIA.

Contactpersoon voor de pers: Stefaan Van der Jeught ☎ (+352) 4303 2170

Beelden van de uitspraak van het arrest zijn beschikbaar via "[Europe by Satellite](#)" ☎ (+32) 2 2964106